

ATATÜRK HAFTASI ÖZEL SAYISI

ATATÜRK KENDİNİ ANLATIYOR

Atatürk'e Göre Atatürk

* İki Mustafa Kemal vardır: Biri ben, et ve kemik, geçici Mustafa Kemal... İkinci Mustafa Kemal, onu "ben" sözcüğüyle belirtemem; o, ben değil, bizdir! O, ülkenin her köşesinde yeni düşünce, yeni hayat ve büyük ülkü için uğraşan aydın ve savaşçı bir topluluktur. Ben, onların rüyasını temsil ediyorum. Benim girişimlerim, onların özlemini çektikleri şeyleri tatmin içindir. O Mustafa Kemal sizsiniz, hepinizsiniz. Geçici olmayan, yaşaması ve başarılı olması gereken Mustafa Kemal odur!

* Beni görmek demek, mutlaka yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu yeterlidir.

* Büyük ölümlere matem gerekmez, fikirlerine bağlılık gerekir.

* Ben, manevî miras olarak hiçbir katı değişmez kural, hiçbir dogma, hiçbir donmuş ve kalıplaşmış kural bırakmıyorum. Benim manevî mirasım, bilim ve akıldır. Benden sonrakiler, bizim aşmak zorunda olduğumuz çetin ve köklü zorluklar önünde, belki amaçlara tümüyle eremediğimizi, fakat asla ödün vermediğimizi, akıl ve bilimi rehber edindiğimizi tasdik edeceklerdir. Zaman hızla geçiyor.

Ulusların, toplumların, bireylerin mutluluk ve kötülük anlayışları bile değişiyor. Böyle bir dünyada, asla değişmeyecek hükümler getirdiğini iddia etmek, aklın ve bilimin gelişimini inkâr etmek olur.

* Benim, Türk ulusu için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım ortadadır. Benden sonra, beni benimsemek isteyenler, bu temel eksen üzerinde akıl ve bilimin rehberliğini kabul ederlerse manevî mirasçılarım olurlar.

* Bir zamanlar gelir, beni unutmak veya unutturmak isteyen gayretler belirebilir. Düşüncelerimi inkâr edenler ve beni yerenler çıkabilir. Hatta bunlar, benim yakın bildiğim ve inandıklarım arasından bile olabilir. Fakat ektiğimiz tohumlar o kadar özlü ve kuvvetlidirler ki bu fikirler, Hint'ten, Mısır'dan döner dolaşır gene gelir, verimli sonuçları kalpleri doldurur.

* Hayatımın bütün devrelerinde olduğu gibi son zamanların sıkıntıları ve felâketleri arasında da bir dakika geçmemiştir ki her türlü huzur ve dinlenmelerimi, her türlü kişisel duygularımı milletin kurtuluşu ve mutluluğu adına feda etmekten zevk duymayayım. Gerek askerî hayatımın ve gerek siyasî hayatımın tüm devir ve bölümlerini işgal eden mücadelelerimde daima hareket kuralım, millî iradeye dayanarak milletin ve vatanın muhtaç olduğu hedeflere yürümek olmuştur.

* Çok iyi bilirsiniz ki benim tüm hayatımda bu ana kadar güttüğüm gaye, hiçbir vakit kişisel olmamıştır. Her ne düşünmüş ve her neye girişmiş isem, daima ülkenin, ulusun ve ordunun adına ve çıkarına olmuştur. Hiçbir zaman şahsımın üstünlüğünü ve sıvrılmeme göz önüne almamışımıdır.

* Ülkenin ve milletin kurtuluşu ve mutluluğu için çalışmaktan başka bir amacım yoktur. Bu, bir insan için yeterli bir sevinç ve keyif sağlar. Benimle birlikte olan arkadaşlarım, tüm yurttaşlarım da aynı amacı izlemektedir. Kişisel ve ailevi huzur ve mutluluğun, milletin huzur ve mutluluğuyla ayakta durduğunu, ülkenin güvenlik ve dokunulmazlığıyla mümkün olduğunu gerçek ve ciddi bir biçimde anlamışlardır. Ben ve benimle birlikte olanlar, hedefimizin yüceliğine, yolumuzun doğruluğuna eminiz.

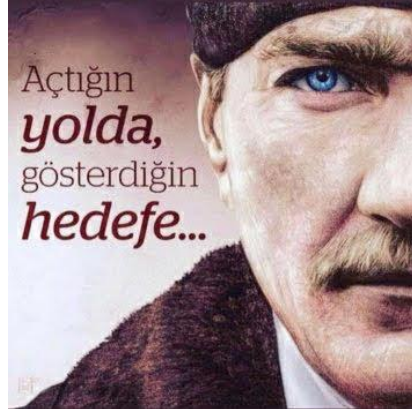

Bunda asla şüphe ve tereddüdümüz yoktur. Ulusumuzun, Türk milletinin yakın, uzak tarihine gerektiği kadar bilgimiz vardır. Geçmişin derslerini, bugünün ve geleceğin hayatı için göz önünde tutmak dikkatinden mahrum değildir. Yaptığımız hizmetlerle övünmüyoruz. Yapacağımız hizmetlerin, övünç kaynağı olabileceği ümidiyle avunuyoruz.

* Beni övme sözlerini bırakınız; gelecek için neler yapacağız, onları söyleyin! (çevresindekilere söylediği bir söz)

* Benim ihtiraslarım var, hem de pek büyükleri; fakat bu ihtiraslar, yüksek mevkiler işgal etmek veya büyük paralar elde etmek gibi maddî emellerin tatminiyle ilgili bulunmuyor. Ben bu ihtiraslarımın gerçekleşmesini, yurduma büyük faydaları dokunacak, bana da gerektiği gibi yapılmış bir görevin canlı iç rahatlığını verecek büyük bir fikrin başarısında arıyorum. Bütün hayatımın ilkesi, bu olmuştur. Ona çok genç yaşında sahip oldum ve son nefesime kadar da onu koruyacağım.

* Allah bilir, hayatımda bugüne kadar orduya faydalı bir üye olabilmekten başka vicdanî bir emel edinmedim. Çünkü vatanın korunması, milletin mutluluğu için her şeyden evvel ordumuzun, eski Türk ordusu olduğunu dünyaya bir kez daha kanıtlama gereğine inanmış idim.

Bu inanca ait emellerimin şiddeti, ihtimal beni çok fazla aşırı davranışlı göstermişti. Fakat zaman, saf ve temiz dimağlardan doğan fikrî gerçekleri - kabulünden çekinilse dahi- uygulattırır.

* Tüm görev ve sorumlulukların üstünde bizim de bir vicdanî görevimiz vardı; o da herkesin sudan bir takım görevler yaptığı sırada hayatımızı, varlığımızı bu milletin bağrına sokarak onlarla birlikte düşman karşısında uğraşmak olmuştur!

SEN VARSIN ATATÜRK'ÜM

Bu gün yatağımdan hür kalkıyorsam
Ekmeğim ak suyum berraksa,
Ağaçlar çiçek açıyor
Topraklar ısınabiliyorsa,
Sesim gür çıkıyor
Özgür özgür bakabiliyorsam,
Sen varsın gözbebeklerimde
Sen varsın Atatürk'üm sen varsın.
Yazabiliyorsam gönlümce
Okuyabiliyorsam...
Kazabiliyorsam toprağımi
Gün ışığında çapa kürek elde,
Çalışabiliyorsam gece gündüz
Ekip biçebiliyorsam dileğimce,
Sen varsın yüreğimde
Sen varsın Atatürk'üm sen varsın.
M. Esat TOZKOPARAN

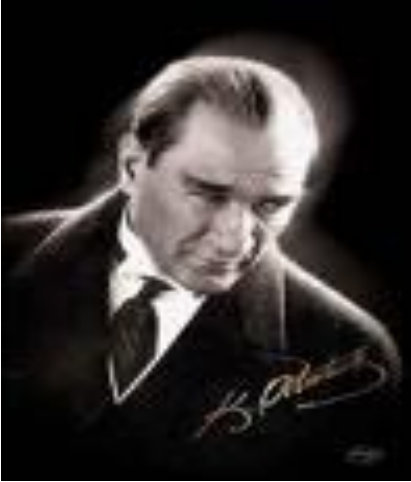

UNUTAMADIK!

Mustafa ATALAY
Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretmeni

Yine On Kasım...

Yıllar geçtikçe Ulu Önder Atatürk'e olan özlemimiz daha da artıyor. Büyük insanların ayırt edici özelliği bu olsa gerek. Yıllar geçtikçe büyüklüğü daha çok anlaşılıyor. Atatürk, işte bunun için bir örnek ve ideal olmuştur.

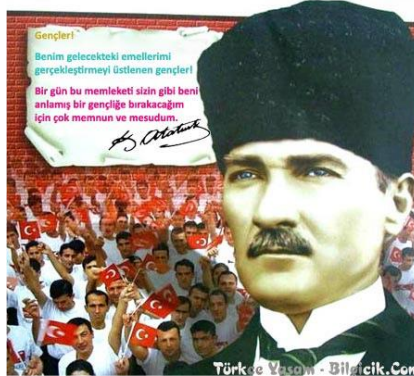
Yine On Kasım...
Kederliyiz, üzgünüz...

Çünkü devletler tarihinde ender rastlanan, belki de yetişmesi mümkün olmayan Ulu Önderimizi bedenlen aramızdan ayrılışının yıl dönümü. O eşsiz insanı rahmetle, minnetle ve şükranla anıyoruz. Anmamız yetmez, anlayarak anmalıyız.

Tarihin tozlu sayfaları incelendiğinde çok iyi anlaşılacaktır ki büyük adamları yetiştirenler, ancak büyük uluslardır. Bir ulusu tanımak veya anlamak için o milletin liderlerini incelemekten daha isabetli bir yol yoktur. Yirminci yüzyılda Atatürk kadar büyük ve yetenekli başka bir insan yetişmemiş ve Atatürk'ten daha üstün bir başka devlet adamı bulunamamıştır.

Atatürk, tüm ömrünü Türk Ulusu ve Türkiye Cumhuriyeti uğruna harcamış, son nefesine kadar Türk Ulusu için çalışmıştır. Bunun içindir ki bizim gibi tüm dünya insanları da Ona hayran kalmıştır. Bu hayranlığı kıskananlar olabilir. Ama bizler, Onun gösterdiği yoldan, O'nun gerçekleştirdiği ilke ve inkılaplardan ayrılmayacağımızı, tüm varlığımızla ve kalbimizle bağlı kalacağımızı bir kez daha haykırıyor ve belirtiyoruz.

Akıllara durgunluk verecek kadar keskin ve çalışkan zihinsel faaliyeti, önce Çanakkale Savaşında daha sonra da Kurtuluş Savaşında gösterdiği üstün gayret ve başarı, savaştan hemen sonra başlattığı "çağdaş uygalık düzeyine ulaştırma" çabaları, insan üstü bir çabayla savaştan çıkmış bir ülkeyi yeniden imar etme çalışmaları ve bizlere bıraktığı bu cennet vatan için büyük Önder Atatürk'ü her zaman saygıyla ve şükranla anıyor ve hatirasını yaşıyoruz.

Şu fani dünyadaki kısa hayatına;
Yedi Düveli durduran Çanakkale Savaşını,
Yine bütün dünyayı şaşırtan Kurtuluş Savaşını,
Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluşunu,
Demokrasiye geçişi,
Kılık – Kıyafet Yasasını,
Yeni Türk Alfabesini,
Kılık – Kıyafet Yasasını,
Yeni Türk Alfabesini,
Yeni ölçü, takvim ve yıl anlayışını,
Medenî Kanunu,
Din ve Devlet işlerinin birbirinden ayrılmasını,
Ticarî, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeleri,
"Yurtta Barış, Dünyada Barış!" ilkesiyle dünya ülkeleriyle kurulan dostlu-ğu ve burada saymakla bitiremeyeceğimiz birçok önemli işleri sığdırmış, inanılmaz denileni gerçekleştirmiştir.

Atatürk şöyle der: "Mutluyum; çünkü başardım."

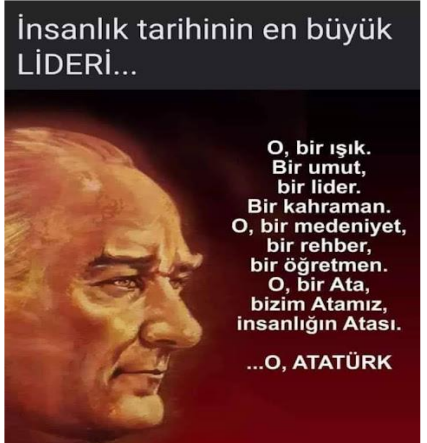
Evet, mutludur; başarmıştır, her başarılı insan gibi görevini layıkıyla yerine getirmenin mutluluğunu yaşamayı istemiştir. Ama ne yazık ki her canlı gibi ölüm Onu da yakalamış ve çok sevdiği ulusundan ayırmıştır.

Atatürk, geride bıraktığı eserlerinin emin ellerde olduğunu bir kez daha anlatabilmek için "Beni görmek, herhalde yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi ve duygularımı anlıyorsanız bu yeterlidir." demiştir.

Atatürk'ün meşalesi, Atatürk'ün ülküsüne doğru, Onun onurlu emanetini omuzla-rında, yüreklerinde taşıyan yeni nesiller tarafından götürülmektedir, götürülecektir.

Eşsiz insan, büyük adam, emsalsiz kahraman Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü bir kez daha milletçe saygıyla, rahmetle ve minnetle anıyoruz.

Ruhu şâd olsun.

4 ATATÜRK'ÜN SON GÜNLERİ

Atatürk fani hayata veda edip gidiyor, herkes ellerini kavuşturmuş, büyük bir acz içinde duruyor, kimsenin elinden bir şey gelmiyordu...

Atatürk, Ekim 1938'de kendi isteğiyle bir fotoğraf çektirmiştir. Atatürk artık karaciğersiz bir insan gibi büzüşmüş, karnı davul büyüklüğünde seyir etmişti. Bazı günler Yatına giderdi, bir çocuk mutlu olmayı beklercesine o da orada öylece yatar ve içinden "Keşke iyileşsem!" der gibiydi.

Atatürk'ün yanında onlarca emir kolu vardı. Atatürk'ün tek dayanağı onlardı. Kimse yanına bırakılmazdı.

Doktorları Atatürk'ü iyileştirmek için ellerinden geleni yapmışlardı.

Atatürk'ün Hastalığı

Atatürk 1916 yılında "akciğer iltihabı"yla yatağa düşüyor, 1918'de "böbrek rahatsızlığı"yla hastalanıyor, 1919'da Şişli'deki evinde "kulak rahatsızlığı" baş gösteriyor.

1921 yılında Atatürk'ün sol yanağında "çıban" çıkıyor. 1921 yılında ata binerken "3 kaburgası" kırılıyor. 1923 yılında bilindiği gibi ufak - tefek "kalp rahatsızlıkları" geçiriyor. 1936 Kasım ayında şiddetli üşütme geçiriyor. Asıl öldürücü hastalık 1936 sonunda başlıyor...

Son dokuz saat... Koca bir tarih geçiyor bu diyardan...

Saat 09,05, Atatürk birden gözlerini açtı, başını sert bir hareketle sağ tarafa çevirdikten sonra tekrar önceki durumuna getirdi. Son nöbet defterine şu yazıldı:

Saat: 09,05 vefat etmişlerdir...

Atatürk için Ne Dediler?

* "Asker-devlet adamı, çağımızın en büyük liderlerinden biri idi. Kendisi, Türkiye'nin, dünyanın en ileri ülkeleri arasında hak ettiği yeri almasını sağlamıştır. Keza O, Türklere, bir ulusun büyüklüğünün temel taşı oluşturduğu, kendine güvenme ve dayanma duygusunu vermiştir."

General MCARTHUR

* "Dünya sahnesinden tarihin en dikkatli, en ilgi çekici adamlarından biri geçti." **Chicago Tribune (ABD)**

* "Atatürk, şahsiyet ve yeteneğin dev gibi bir simgesi idi, O, yirminci yüzyılın en görkemli olayını yaratan adamdı." **National Tidence Gazetesi (Danimarka)**

* "Atatürk'ün ölümü ile dünya büyük bir liderini kaybetmiştir."

Gazeta Del Pololo (İtalya)

* "O, yalnız bir asker değil, aynı zamanda yüzyılımızın bir daha göremeyeceği bir dahi idi." **Profesör SEKRETAN (İsviçre)**

* "Şaşırtıcı ve çekici bir kişi. Asker olarak büyük, fakat devlet adamı olarak daha büyük." **Japon Times**

* "Modern devlet adamları arasında yeni Türkiye'nin şefi, yüksek bir mevki işgal etmektedir." **Uj Magyar (Macaristan)**

* "Dünya, bu savaş ve barış kahramanı büyük adamın ölümü ile yoksul düşmüştür." **Pester Llyd Gazetesi (Macaristan)**

* "Atatürk, eserlerinin büyüklüğü bakımından dünyada çok önemli bir yer işgal etmektedir." **Svenska Presse (Finlandiya)**

Şiirler

AĞIT - DESTAN

Bir ağıt söyleyeyim, dağlar dilinden
Dumlu'dan Ağrı'ya ün gitsin gelsin!...
Destanlar duyulsun tarih yolundan,
O günden dünlere şan gitsin gelsin...

Çekin küheylanın atlasın binsin,
Al yelelerinde yankılar dönsün.
Afyon'dan İzmir'e ordular insin.
Süngü uçlarından can gitsin gelsin...

Neymiş yarım?! Sancak çekilsin uca,
Şılasın göklerde yüceden yüce
Sormak lüzum değil, halimiz nice?
Yanan yüreklerden kan gitsin gelsin...

Sen ey yayda bir ok gibi kurulu!
Bir ok değdi, düştün yere yaralı!
Dört yanında ak mermerler örülü,
Sars devir bunları, sin gitsin gelsin...

Gökyay'ım neylesin ıssız çağlarda!
Bir ağlar bir güler, durmaz kararda,
Bir başka dağ gibi sen dur dağlarda,
Akşamdan sabaha gün gitsin gelsin...

Orhan Şaik GÖKYAY

10 KASIM TÜRKÜSÜ

Atatürk!

Anıtkabir devrimlerini söyler,
Bozkır ovalarına, Erciyes'e Ağrı'ya,
Ulusun egemen olduğunu
Özgür olduğunu

Haykıracağım haykıracağım işte,
Senin sustuğunca!
Yolunda yürüyeceğim Atatürk;

Ana baba oğul kız,
Dere tepe bucak köy,
Yeryüzü yaşamalarım ile değil
Oralarda, Senin gittigince!

Atatürk, taşıyacağım
Çanakkale'de, Sakarya'da,
Çankaya'da, al al,
Senin taşıdığını;

Yurdun gök ülküsü
Dalgalanırken,
Senin bayrağını yücelteceğim.
Senin çıktığınca.

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

Atatürk İlkeleri

ATATÜRK'ÜN KENDİ

SÖYLEMİYLE İLKELERİN TANIMI

I. TEMEL İLKELER

1- Cumhuriyetçilik

* Türk ulusunun karakter ve geleneklerine en uygun olan yönetim, Cumhuriyet yönetimidir. (1924)

* Cumhuriyet yönetimi demek, demokrasi sistemiyle devlet yönetme biçimi demektir. (1933)

* Cumhuriyet, yüksek ahlâkî değer ve niteliklere dayanan bir yönetimdir.

* Cumhuriyet, fazilettir... (1925)

* Bugünkü hükümetimiz, devlet teşkilâtımız, doğrudan doğruya ulusun kendi kendine, kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükümet teşkilâtıdır ki onun adı Cumhuriyet'tir. Artık hükümet ile ulus arasında geçmişteki ayrılık kalmamıştır. Hükümet, ulustur ulus, hükümettir. (1925)

2- Milliyetçilik

* Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türk halkına Türk Milleti denir. (1930)

* Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trabzonlu, İstanbullu, Trakyalı ve Makedonyalı hep bir soyun çocukları ve hep aynı cevherin damarlarıdır. (1932)

* Biz doğrudan doğruya milliyetsever ve Türk milliyetçisiyiz. Cumhuriyetimizin dayanağı Türk toplumdur. Bu toplumun bireyleri ne kadar Türk kültürü ile dolu olursa o topluma dayanan Cumhuriyet de o kadar kuvvetli olur. (1923)

3- Halkçılık

* İç siyasetimizde ilkemiz olan halkçılık, yani ulusun özellikle kendi geleceğine sahip olması ilkesi Anayasamız ile belirlenmiştir. (1921)

* Halkçılık, toplum düzenini çalışmaya, hukuka dayandırmak isteyen bir toplum sistemidir. (1921)

* Türkiye Cumhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan oluşmuş değil fakat kişisel ve sosyal hayat için iş bölümüyle çeşitli mesleklere ayrılmış bir toplum olarak görmek asıl ilkelerimizdendir. (1923)

4- Devletçilik

* Devletçiliğin bizce anlamı şudur: Kişilerin özel girişimlerini ve kişisel etkinliklerini esas tutmak; fakat büyük bir ulusun ihtiyaçlarını ve çok şeylerin yapılmadığını göz önünde tutarak ülke ekonomisini devletin eline almak. (1936)

* İlke olarak devlet, kişinin yerine geçmemelidir. Fakat kişinin gelişmesi için genel şartları göz önünde bulundurmalıdır. (1930)

Kesin zorunluluk olmadıkça piyasalara karışılmaz; bununla birlikte hiçbir piyasa da başıboş değildir. (1937)

5- Laiklik

* Laiklik, yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması demek değildir. Tüm yurttaşların vicdan, ibadet ve din hürriyeti de demektir. (1930)

* Laiklik, asla dinsizlik olmadığı gibi sahte dindarlık ve büyücülükle mücadele kapısını açtığı için gerçek dindarlığın gelişmesi olanağı sağlamıştır. (1930)

* Din, bir vicdan konusudur. Herkes vicdanının emrine uymakta serbesttir. Biz dine saygı gösteririz. Düşünüşe ve düşünceye karşı değiliz. Biz yalnızca din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyor, kasıt ve eyleme dayanan tutucu hareketlerden sakınıyoruz. (1926)

6- Devrimcilik

* Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz inkılapların (devrimlerin), amacı, Türkiye Cumhuriyeti halkını tümüyle çağdaş ve tüm anlam ve görüşleriyle uygar bir toplum haline ulaştırmaktır. (1925)

* Biz büyük bir inkılap yaptık. Ülkeyi bir çağdan alıp yeni bir çağa götürdük. (1925)

II BÜTÜNLEYİCİ İLKELER

1- Ulusal Egemenlik

* Yeni Türkiye devletinin yapısının ruhu ulusal egemenliktir. Millettin kayıtsız şartsız egemenliğidir. (1923)

* Toplumda en yüksek hürriyetin, en yüksek eşitlik ve adaletin sağlanması, istikrarı ve korunması ancak ve ancak tam ve kesin anlamıyla ulusal egemenliği sağlamış bulunması ile devamlılık kazanır. Bundan dolayı hürriyetin de eşitliğin de adaletin de dayanak noktası ulusal egemenliktir. (1923)

2- Ulusal Bağımsızlık

* Tam bağımsızlık denildiği zaman, elbette siyasî, malî, İktisadî, adlî, askerî, kültürel ve benzeri her drumda tam bağımsızlık ve tam seferberlik demektir. Bu saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan yoksunluk, ulusun ve ülkenin gerçek anlamıyla tüm bağımsızlığından yoksunluğu demektir. (1921)

* Türkiye devletinin bağımsızlığı kutsaldır. O, sonsuza dek sağlanmış ve korunmuş olmalıdır. (1923)

3- Ulusal Birlik ve Beraberlik

* Ulus ve biz yok, birlik halinde yüce bir ulus var. Biz ve ulus ayrı ayrı şeyler değiliz. (1919)

* Biz ulusal varlığın temelini, ulusal bilinçte ve ulusal birliktelikte görmekteyiz.(1936)

* Toplu bir ulusu istilâ etmek, daima dağınık bir ulusu istilâ etmek gibi kolay değildir. (1919)

4- Yurtta Barış Dünyada Barış

* Yurtta barış, dünyada barış için çalışıyoruz.(1931)

* Türkiye Cumhuriyeti'nin en esaslı ilkelerinden biri olan yurtta barış, dünyada barış söylemi, insanlığın ve uygarlığın refah ve gelişmesinde en temel etken olsa gerektir. (1933)

* Barış, ulusları refaha ve mutluluğa erdiren en iyi yoldur. (1938)

5- Çağdaşlaşma

* Ulusumuzu en kısa yoldan uygarlığın nimetlerine kavuşturmaya, mesut ve gelişmiş kılmaya çalışacağız ve bunu yapmaya mecburuz. (1925)

* Biz, Batı uygarlığını bir taklitçilik yapalım diye almıyoruz. Onda iyi olarak gördüklerimizi, kendi bünyemize uygun bulduğumuz için dünyanın uygarlık düzeyi içinde benimsiyoruz. (1926)

6- Bilimsellik ve Akılcılık

a) Bilimsellik

* Dünyada her şey için uygarlık için hayat için başarı için en gerçek yol gösterici bilimdir, fendir. (1924)

* Türk ulusunun yürümekte olduğu ilerleme ve uygarlık yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale, gerçek bilimdir. (1933)

b) Akılcılık

* Bizim; akıl, mantık, zekâ ile hareket etmek en belirgin özelliğimizdir. (1925)

* Bu dünyada her şey insan kafasından çıkar. (1926)

7- İnsan ve İnsanlık Sevgisi

* İnsanları mesut edeceğim diye onları birbirine boğazlatmak insanlıktan uzak ve son derece üzülmeyecek bir sistemdir. İnsanları mutlu edecek tek araç, onları birbirlerine yaklaştırarak onlara birbirlerini sevdirep karşılıklı maddî ve manevî ihtiyaçlarını karşılamaya yarayan hareket ve enerjidir. (1931)

* Biz kimsenin düşmanı değiliz. Yalnız insanlığın düşmanı olanların düşmanıyız. (1936)

Derleyen Nilüfer Naz KUŞÇU

Bir Şiir

ATATÜRK KURTULUŞ SAVAŞINDA

Ne bulutlar gitti ne padişahlardan bir haber geldi.

Kemal Paşa derler bir yiğit vardı.

Bu sefer de millet türkülerle Kemal Paşaya haber saldı.

Kemal Paşa, yenilmez yiğit, şanlı komutan!

Savaş girer gibi yetiş bize!

Yetiş bize, çöllerde bile olsan!

İnanç doldur, güç doldur içimize!

Bin kere yurdumuzu kurtaran!

Bir görseydin ağlardin hâlimize!

Kuşun kanadında türküler

Kemal Paşanın gönlüne vardı,

Cevabından önce kendi geldi.

Bir gemi yanaştı Samsuna sabaha karşı

Selâm durdu kayığı, çaparı, takası,

Selâm durdu tayfası

Bir duman tüterdi bu geminin

bacasından bir duman

Duman değildi bu!

Memleketin uçup giden kaygılarıydı...

Samsun limanına bu gemiden atılan Demir değil!

Sarılan anayurda

Kemal Paşanın kollarıydı.

Selâm vererek Anadolu çocuklarına

Çıkarken yüce komutan

Karadenizin hâlini görmeliydi.

Kalkıp ayağa ardaysa baktı dalgalar

Kalktı takalar,

İzin verseydi Kemal Paşa

Ardından gürleyip giderlerdi.

Erzuruma kadar.

Bu ne inançtı ki, Kemal Paşa

Atının teri kurumadan

Sürüp geldin yeni yeni savaşların

peşinde

Bir selâm gibi gitti Erzuruma,

Bin selâm gibi geldi Sivasa

Erzurumdan.

Dağlar alçaldı yol vermeğe,

Temizlendi ılıkından karından.

Analar bacılar yola döküldü,

Cephane taşıdı arkasından.

İrmaklar suyundan faydalattı,

Ağaçlar daldasından.

Yer gök inledi bir yol daha

Kurtuluş savaşından.

Düşman koymuş meydanları

kaçıyordu.

Kattı Kemal Paşanın ordusu düşmanı uğruna

Pişman eti anasından doğduğuna.

Çevirdi Sakarya, çevirdi süvariler,

Veryansın etti topçu,

Veryansın etti piyadeler.

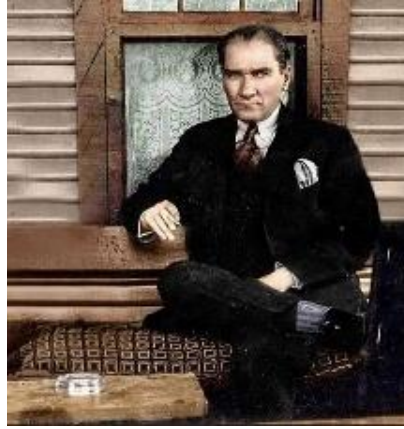

Kattı Kemal Paşanın ordusu sürdü gitti,
Yetiştikçe vurdu düşmana.
Hayın düşman sarhoş gibi sallana sallana
On beş günde İzmiri dar buldu,
Ölen kurtuldu, sağ kalan teslim oldu.
Kaçtı gemiler.
Alını sargılı, kolu sargılı, boynu sargılı,
Ahmetler, Bekirler, Aliler,
Mahmutlar, Kâzımlar, İsmailler
Peşlerinden yettiller,
Diz çöküp Kordonboyuna
Ta yürekten çekip tetiği
Gemilere yayılım ateş ettiler.
Bu ne inançtı ki, Gazi Paşa!
Atının teri kurumadan
Sürüp gittin yeni yeni savaşların
peşinde.

Sana borçluyuz ta derinden!
Çünkü yurdumuzu sen kurtardın,
Hasta, yorgun düşmüştük,
Yaralarımızı iyice sardın.
Yiğittin, inanç doluydun yapıcıydın,
Sanatkârdın, denizler kadar engin;
Kimsenin görmediğini görürdün
Sevgiyle bakan gözlerin.
Dedin ki: Bu millet, bu büyük millet
Yüzyıllar boyunca geri kalmış;
Bu yurt, bu güzel yurt, bizim
yurdumuz
Her yanından yaralar almış.
Dedin ki: Bir güzel savaşmalı
Kurmak için yeniden;
Bilgiyle, inançla, coşkunlukla
"Övün, çalış, güven!"
Sana borçluyuz ta derinden!
Işığsın bu yurdun.
Dilimizi, ulusallığımızı öğrettin bize,
Çünkü cumhuriyetimizi sen kurdun.
Hürriyeti sen yaydın içimize,
Halkçiyiz dedin halk içinden,
İnançta hür yetiştirdin bizi,
Borçluyuz sana ta derinden!
Devrimlerle yüceltti, çok yüceltti,
Sana borçluyuz ta derinden!
En büyüğü Mustafa Kemallerin!
Cahit KÜLEBİ

Kattı Kemal Paşanın ordusu sürdü gitti,
Yetiştikçe vurdu düşmana.
Hayın düşman sarhoş gibi sallana sallana
On beş günde İzmiri dar buldu,
Ölen kurtuldu, sağ kalan teslim oldu.
Kaçtı gemiler.
Alını sargılı, kolu sargılı, boynu sargılı,
Ahmetler, Bekirler, Aliler,
Mahmutlar, Kâzımlar, İsmailler
Peşlerinden yettiller,
Diz çöküp Kordonboyuna
Ta yürekten çekip tetiği
Gemilere yayılım ateş ettiler.
Bu ne inançtı ki, Gazi Paşa!
Atının teri kurumadan
Sürüp gittin yeni yeni savaşların
peşinde.

Sana borçluyuz ta derinden!
Çünkü yurdumuzu sen kurtardın,
Hasta, yorgun düşmüştük,
Yaralarımızı iyice sardın.
Yiğittin, inanç doluydun yapıcıydın,
Sanatkârdın, denizler kadar engin;
Kimsenin görmediğini görürdün
Sevgiyle bakan gözlerin.
Dedin ki: Bu millet, bu büyük millet
Yüzyıllar boyunca geri kalmış;
Bu yurt, bu güzel yurt, bizim
yurdumuz
Her yanından yaralar almış.
Dedin ki: Bir güzel savaşmalı
Kurmak için yeniden;
Bilgiyle, inançla, coşkunlukla
"Övün, çalış, güven!"
Sana borçluyuz ta derinden!
Işığsın bu yurdun.
Dilimizi, ulusallığımızı öğrettin bize,
Çünkü cumhuriyetimizi sen kurdun.
Hürriyeti sen yaydın içimize,
Halkçiyiz dedin halk içinden,
İnançta hür yetiştirdin bizi,
Borçluyuz sana ta derinden!
Devrimlerle yüceltti, çok yüceltti,
Bu milleti temiz ellerin.
Sana borçluyuz ta derinden!
En büyüğü Mustafa Kemallerin!
Cahit KÜLEBİ

Bir Şiir 7

MUSTAFA KEMAL'E GİDEN YOL

Karşıda bir ışık, bir ümit yolu
Kollarımı yarına güvenle açacağım,
Karşıda bir ışık, bir ümit yolu
Bırakın, Mustafa Kemal'e
varacağım.
Ellerimi uzatıyorum, daha ötede
Son duraktan biraz daha ötede
Gücümün kuvvetimin kesildiği
yerde
Karşıda Mustafa Kemal'i
görüyorum;
Gün geçer devir değişir
En olmaz istekler biter,
Bir ses bırakmaz kişiyi yerinde
Mustafa Kemal'in sesi, "İleri" der.
Boyuna yeniliğe, ileriye
Boyuna en yüce gerçeklere doğru!
Apaydınlık bir yoldasınız, bakın
Karşıda Mustafa Kemal, Mustafa
Kemal yolu
Attığım her adımı biliyorum
Yarın daha güzel, daha aydınlık!
Nasıl durabilirim, Mustafa Kemal
sesleniyor
Uzattım ellerimi varıyorum.
Yürüyorum, yılmadan yürüyorum
-Karşıda bir ışık, bir ümit yolu-
İşte, ışıklar içinde büyüyen
Mustafa Kemal'i görüyorum

Mustafa CANPOLAT.

Tüm ümidi, gençlikteydi.

8 ÖĞRETMENLER GÜNÜ KUTLU OLSUN

ÖĞRETMENLERİMİZ Mustafa ATALAY Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Öğretmenler Günü, aslında halkımız adına, ulusumuz için önemli bir gündür. Çünkü Büyük Önder, Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Millet Mektepleri Başöğretmenliği"ni kabul buyurdıkları o mutlu gündür. "Öğretmenler Günü"dür. Bu mutlu ve onurlu gün, bütün öğretmenlerimize ve eğitim camiasına kutlu olsun.

Türk öğretmeni, Cumhuriyetin ilanından sonra yani "Millet Mektepleri" açıldıktan sonra okuldaki asıl görevinin yanında ulusal bayramlarda ve törenlerde, köy odalarında ve köy kahvehanelerinde, kent ve kasabalarda halkla bütünleşmiş, kaynaşmış; zaman gelmiş duygulanmış, duygulandırmış; zaman gelmiş gurur duymuş, gururlandırmış; bilgi ve becerisiyle bu yüce hareketin mimarı olmuştur.

Türk öğretmeni, kendisine verilen görevin bilincine varmıştır. Çünkü o, her ulusal davada olduğu gibi eğitim konusunda da Ulu Önder Başöğretmen Atatürk'ün ilke ve inkılaplarını kendine rehber edinmiş, Ulu Önderin görüş, düşünüş ve anlayışını örnek alarak yeni nesilleri "çağdaş uygarlık düzeyine" ulaştırmak için uğraşmıştır.

Başöğretmen Atatürk, eğitimin ve eğitimcinin önemini çok iyi bildiği için eğitimcilere rehberlik edecek sözler söylemiştir. Bu sözlerin anlamı iyi düşünülp bilinçli bir biçimde kavrandığında, kuvvetli mantık

ölçüleriyle söylenmiş sözler olduğu ve Türk ulusunun gerçekleri görme fırsatı sağlayacağı bilinmelidir. İşte onun için gerçek Türk eğitimcileri Ulu Önder Atatürk'ün derin anlamlar barındıran o sözlerini çok iyi anlayıp değerlendirmelidir.

24 Kasımlar, kendine teslim edilen Türk çocuklarının Atatürk ilke ve inkılaplarıyla yetiştirme isteğinde olan Türk öğretmenin gurur günü olmalıdır.

24 Kasımlar, ulusumuzun üstün tuttuğu değerleri benimseten Türk öğretmenin onur günü olmalıdır.

24 Kasımlar, yurdunu ve ulusunu yürekten seven çocuklar yetiştiren Türk öğretmenin ulusal günü olmalıdır.

24 Kasımlar, aynı ortak duygularla birleştiren, sorumluluklarıyla bilinçlendiren, yapıcı ve yaratıcı olarak yetiştiren Türk öğretmenin kutlu günü olmalıdır.

24 Kasımlar, Türk öğretmenin üstlendiği tüm görevlerin toplum tarafından doğru değerlendirildiği ve layık olduğu itibarının yeniden kazandığı en önemli gün olmalıdır.

Öğretmen, hayatı boyunca edindiği bilgi ve becerileri, kişisel duygusallık ve maddî karşılık beklemeden öğrencilerine verebilen kişidir.

Öğrencilerinde olumlu tutum ve davranışlar kazandırmasını bilen öğretmenlerimiz, tüm görevlerinde başarı ve verimlilik göstererek 24 Kasımların sevinçle ve kıvançla kutlanmasına katkı sağlayacaktır.

Şurası bir gerçektir ki öğretmenlik mesleğinin değeri ve önemi, öğretmenin somut olarak göstereceği davranışların olumlu yansımada görülecektir.

Türk öğretmeni, toplumdaki gerçek değerini, itibarını ve inanırılığını hem sürdürmek hem de daha üst düzeye taşımak istiyorsa Ulu Önder Başöğretmen Atatürk'ün çizdiği yoldan, gösterdiği hedeften hiçbir sapma göstermeden yürümelidir.

Türk ulusu, 24 Kasım'a sahip Atatürk ilke ve inkılaplarıyla kendine yol bulan yurtsever öğretmenlerine inanacak ve güvenecektir. Bu inanç sarsılmadıkça Türk öğretmeni gururlu, onurlu ve saygıdeğer olarak her zaman görevinin başında ve bilincinde olacaktır.

Ne mutlu bu mutluluğu yaşayanlara!

24 Kasım Öğretmenler Günü, Türk ulusuna ve tüm öğretmenlerimize kutlu olsun.

"Ulusların çağdaşlık düzeyleri, öğretmene verdikleri değerle ölçülür."

ATATÜRK'ÜN EĞİTİM VE ÖĞRETMENLİK İLE İLGİLİ SÖZLERİ

Atatürk'ün öğretmenlik mesleğine bakışı şu sözlerinde kesin ve derin bir anlatım ifade eder.

* Eğitim okul demektir. (1919)

* Ulusumuzu yetiştirmek gibi kutsal bir görevi üstüne almış olan yüce Türk öğretmen topluluğu... (1921)

* Gelecekteki kurtuluşumuzun saygıdeğer öncüleri olan Türkiye'nin öğretmenleri... (1921)

* Hükümetin en verimli ve en önemli görevi milli eğitim işleridir... (1922)

* Okul adını hep birlikte büyük saygı ile analım! (1922)

* Gerçek zaferi siz (öğretmenler) kazanıp sürdüreceksiniz... (1922)

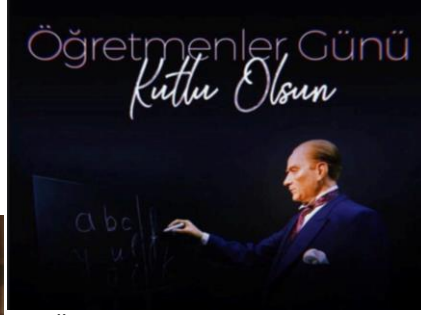
* Bilim ordusunun değeri siz öğretmenlerin değeri ile ölçülecektir... (1923)

* Dünyanın her yerinde öğretmenler, insan topluluğunun en özverili ve saygıdeğer üyeleridir. (1923)

* Öğretmenler sizin başarınız Cumhuriyet'in başarısı olacaktır. (1924)

* Öğretmenler! Yeni nesil sizin eseriniz olacaktır. (1924)

* Öğretmenler! Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister... (1924)

* Öğretmenler! Cumhuriyet sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister... (1924)

* Bununla öğretmenlik mesleği gerçek gelişme dönemine kavuşacaktır... (1924)

* Eğitimidir ki bir ulusu özgür, şanlı ve yüksek bir toplum olarak yaşatır... (1924)

* Ulusları kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir... (1925)

* Cumhurbaşkanı olmasaydım Milli Eğitim Bakanı olmak isterdim...

* Eğitim bakanı olarak milli irfanı yükseltmeye çalışmak en büyük emelimdir.

* Öğretmenler, bilim temelinden kazanmaya başladıkları egemenliği sonuca ulaştırmalıdır.

* Benim asıl kişiliğim (niteliğim) öğretmenliğimdir. Ben, ulusumun öğretmeniyim... (1936)

Şiirler

24 KASIM ÖĞRETMENLER GÜNÜ

Ellerin vardır öğretmenin,
Memleketin alın yazısını yazar.
Dağıtır kopkoyu karanlıkları,
Ellerin yüreklerimizde bahar.

Yüreğin vardır öğretmenim,
İçinde ne kötülük,
Ne karanlık ne de kin,
Sevgiyle, iyilikle, bilimle dolu,
Hep vatan için çarpar yüreğin.

Uzaktan, ta uzaktan
Bir ses gelmekte;
Tendürek'ten, Ağrı'dan, Iğdır
Ovası'ndan
"Biz Atatürk'ün yıldız öğretmenleriyiz.
Birimiz, onumuz ölür;
Eğitim ordumuz ölmez.
Biz ilerici, ışık dolu,
Türk öğretmenleriyiz.
Birimiz, onumuz ölür,
Atatürk'ün öğretmenleri ölmez.

Ben öğretmen olmak istiyorum,
Vatan evladına Türklüğü öğretmek için,
Ben öğretmen olmak istiyorum,
İstiklal Marşını gururla söyletmek için,
Ben öğretmen olmak istiyorum,
Milletimi muasır medeniyet seviyesine yükseltmek için...

"İnsanoğlunun daha parlak bir gelecek beslenen bütün ümitler ancak öğretme yükselmesine ve öğretmenlerin daha faydalı olmasına bağlıdır."

Elinde bilgi meşalesi
Yüreğinde çoban yıldızı
Kent demeden, köy demeden
Yol aldı, iz sürdü.
Bütün gücüyle
Aydınlığa koşarken
Menemen karanlığında
Şehit düştü öğretmenim.

Cumhuriyet Bayramı Kutlamaları

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, okulumuz Kültür Edebiyat Kulübü öğretmen ve öğrencilerinin hazırladığı programla kutlandı. Program, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının manevi huzurunda saygı duruşu ve İstiklal Marşımızın okunması ile başladı. Daha sonra günün anlam ve önemini belirten konuşmayı okul müdürümüz Turgay CAF yaptı. Bu konuşmadan sonra okulumuz Kültür Edebiyat Kulübü öğretmen ve öğrencilerinin hazırladığı oratoryo sunumu yapıldı. Törene okulumuz öğretmen ve öğrencilerinin yanı sıra veliler de katıldı.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluşunun 100. Yılı kutlama etkinlikleri kapsamında okulumuz müzik öğretmeni Gönül KELEŞ'in okulumuz öğrencileri ile birlikte hazırladığı "Cumhuriyet Korosu", geçmişten bugüne sevilen eserleri seslendirdi.

Okulumuz öğrencilerinin çalıp söylediği etkinliğe okulumuz öğretmen ve öğrencilerinin yanı sıra velilerimiz de ilgi gösterdi.

Bu etkinlikte görev alan, emek veren öğretmen ve öğrencilerimize teşekkür ediyor; ellerine, dillerine ve yüreklerine sağlık, diyoruz.

Cumhuriyet Bayramı Kutlamalarından Görüntüler

10 Kasım Atatürk'ü Anma Programı

Okulumuz Kültür Edebiyat Kulübü öğretmen ve öğrencilerinin hazırladığı 10 Kasım Atatürk'ü Anma programı, öğretmen ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirildi.

Bir hafta öncesinden hazırlıklarına başlanan anma etkinlikleri kapsamında "Ticaret Borsası Anadolu Lisesi Atatürk için Yazıyor" etkinliği düzenlendi. Okulumuz öğrencilerinin katıldığı bu anlamlı etkinlikte okulumuz 11/D sınıfı öğrencisi Mesut Efe SARICA birinci oldu.

Mesut Efe SARICA yazısını 10 Kasım Atatürk'ü Anma programında okudu. Daha sonra birincilik ödülünü okulumuz okul-aile birliği başkanı Yalçın TAŞDEMİR verdi.

Öğrencimizi bu başarısından dolayı tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Okulumuzdaki 10 Kasım Atatürk'ü Anma programı, saat 9'u 5 geçe Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının manevi huzurunda 2 dakikalık saygı duruşu ile başladı. Saygı duruşundan sonra İstiklal Marşımız okundu. Daha sonra günün anlam ve önemini belirten konuşma okulumuz tarih öğretmeni Merve tarafından yapıldı.

Bu konuşmadan sonra 10 Kasım Atatürk'ü Anma programı, okulumuz öğretmen ve öğrencilerinin okuduğu şiirlerle son buldu.

Emeği geçen öğretmen ve öğrencilerimize teşekkür edeiz.

10 Kasım Atatürk'ü Anma Programından Görüntüler

Atatürk, bu ulusun aranan lideridir. Türk ulusu, başı her sıkıştığında onu özler ve bu nedenle de silinemez bir kişiliktir. Atatürk, yıpratılma seanslarıyla zarar görmeyecek, son derece önemli ve anıtsal bir siyasi portredir. Dolayısıyla, Atatürk'süz tarih düşünülemez. **İlber ORTAYLI**

Mesut Efe Sarıca Berra Demir Yazdı!

ATATÜRK'E MEKTUP

Ey Atam,

Bu sözlerimi hüzünlü bir Kasım akşamı yazıyorum. Üzgün ve buruk kalbimle seni arıyor, seni özleyorum.

Sana o kadar şey borçluyuz, borçluyum ki anlatamam. Seni bir baba olarak görüyor, bir evladın koca çınar diyerek babasının gölgesinde durması gibi senin gölgende duruyorum. Seni en içten duygularıyla anlıyor, bulunduğum vaziyetin imkan ve şeraitini düşünmüyor, fikirlerinin yolunda ilerliyorum. Senin yaktığın bu meşaleyi daha da alevlendirerek istediğin, istediğim noktaya gelinceye kadar taşıyacağıma söz veriyorum.

Ben bir Cumhuriyet genciyim. Atatürk genciyim. Her zaman senin yolunda gideceğime söz veriyorum.

Türkiye'nin ikinci yüzyılında senin gösterdiğin hedefler doğrultusunda "Çağdaş Medeniyetler Seviyesi"nde bir Türkiye için elimden geleni yapacağım. Daha çok çalışacak, daha çok okuyacağım. Sen rahat uyu atam. Cumhuriyet emin ellerde... **Mesut Efe SARICA**

Biz, her şeyi gençliğe bırakacağız. O gençlik ki hiçbir şeyi unutmuyacaktır; geleceğin ümidi, ışık saçan çiçekleri onlardır. Bütün ümidim gençliktedir. **Mustafa Kemal ATATÜRK**

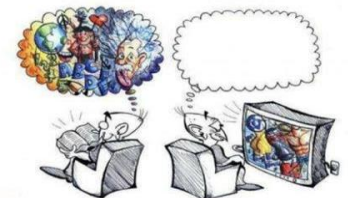
AİLE VE TOPLUM

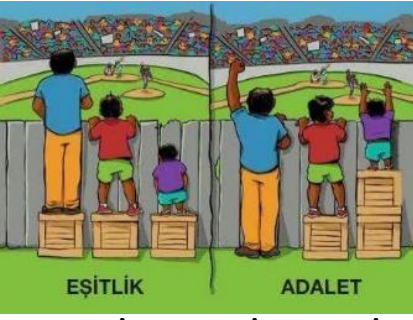
Biraz klişe bir cümle ile başlamak istiyorum. Çocukların eğitimi ailede başlar, okulda pekişir ve topluma karışınca tam anlamıyla öğrenme oluşur. Başta ailede eğitim çocuğun üzerinde çok etkisi yokmuş gibi görünür. Çünkü o ailedeki eğitim, okuldaki eğitime göre daha kısa sürer; ama okuldaki eğitimin kişi üzerindeki etkisi yok denecek kadar azdır. Bir başka açıdan bakmak gerekirse topluma karışan çocuklar, ailelerinin yetiştiği ortamın, çevrenin, çocuğu yetiştiren kişinin aynası, yansıması olarak ortaya çıkar.

Küçüktür, nasılsa hatırlamaz, beni anlamaz, diye düşünüp çocuğun yanında her şeyi konuşmak, istediğimiz gibi davranmak çok yanlış. Çocukların beyni bebekten bebeklikten çocukluğa geçerken hatta anne karnında iken bile beyinleri her şey kayıt altına alır. Gerek annesi gerek babası gerekse onu yetiştiren kişilerin davranışları, okula ve topluma karışıkça yaşar ve yaşatır. En azından markette, otobüste ve diğer ortamlarda karşılaştığımız sorunlu, sıkıntılı, tehlikeli ve güvensiz olarak tanımladığımız hatta damgaladığımız insanlar, kaç yaşında olurlarsa olsunlar içlerinde anlaşılmayı bekleyen çocuklar gibidir.

Dünyaya gelen her çocuk, topluma, ailesine, çevresine ve özellikle kendisine yararlı olmak için hazırdır. Ama bir sorun var ki dünyaya gelen insan, ailesini seçemez. Annesinden babasından ne görürse onu doğru olarak bilir ve onu uygular.

Bu yazımı şu sözlerle bitirmek isterim. Annemizi, babamızı seçemiyoruz, değiştiremiyoruz; öyleyse şu andan itibaren kendimizi değiştirmeyi başarsak bizim çocuklarımız, torunlarımız; kendine, ailesine, topluma yararlı biri olarak yetişir. Yeter ki biz değişmek isteyelim. Bahanelerin arkasına sığınmayalım. Unutmayalım ki eğitim ailede başlar kişinin kendisinde biter.

ARADAKİ FARKA DİKKAT EDİN!
EŞİTLİK İLE ADALET AYNI ŞEY
DEĞİL!

GÜNÜMÜZ ÇOCUKLARINI
NE DE GÜZEL ANLATIYOR...
Yazıma Dikkat

YAZIMLARA DİKKAT

önsöz	değil	ön söz
önyargı	değil	ön yargı
önlisans	değil	ön lisans
ön görü	değil	öngörü
altyazı	değil	alt yazı
alt yapı	değil	altyapı
düz yazı	değil	düzyazı
ana okulu	değil	anaokulu
anasınıfı	değil	ana sınıfı

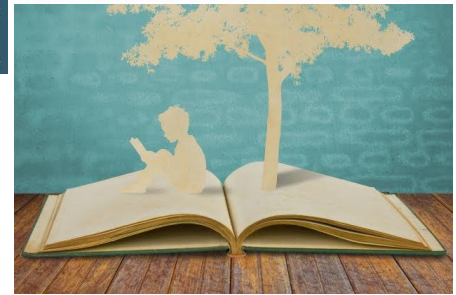
Bu Sayının Sorusu Sağlık Köşesi

BU GÖRSELDEKİ ÜNLÜLERİ
TANIDINIZ MI?
(BU GÖRSELDEKİ KİŞİLER; ŞAİR,
YAZAR, DÜŞÜNÜR, FİLOZOF,
SOSYOLOG...)

**Çocukken
kime ihtiyaç
duyuyorsanız
büyüyünce
o olun!**

SÖZCÜK DAĞARCIĞI

Basmakalıp	Bilineni tekrar etme
Devinim	Hareket
Göreceli	Kişiden kişiye değişebilen
Kanı	İnanılan düşünce
Salık	Tavsiye, öğüt
Peyderpey	Azar azar, bölüm bölüm, yavaş yavaş
Muhayyel	Hayal gücüyle yaratılan, hayal edilen
Cascavlak	1. Saçsız (baş) 2. Bitki örtüsü olmayan
Fevri	Birdenbire, düşünmeden yapan
Filika	Cankurtaran sandalı